

NATUURONDERZOEK LUXEMBURGLAAN 2-10

Vleermuizen

Conceptrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: De Maese Projecten BV
Contactpersoon: Mevr. P.A. Vliet-van Dijk
Adres: Postbus 61011
3002 HA Rotterdam
Tel: 31 (0)6 24445590
E-mail: pasquale@demaese.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Auteur: ing. M. Bouma
Kwaliteitscontrole: [ing. S. van Lieshout](#)

Projectcode: DMVL2001
Status: Concept
Datum: 25-6-2020

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek	5
2.1	Vleermuizen	5
2.1.1	Winterverblijfplaatsen	5
2.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	5
2.1.3	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	5
2.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	5
2.2	Overzicht inventarisaties	5
3	Resultaten	7
3.1	Vleermuizen	7
3.1.1	Winterverblijfplaatsen	7
3.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	7
3.1.3	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	7
3.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	7
3.2	Beschermde functies projectgebied	7
4	Conclusie en aanbevelingen	8
4.1	Conclusie	8
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Wet natuurbescherming.....	8
	Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuisonderzoek	9

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De Maese Projecten BV is voornemens werkzaamheden uit te voeren aan de bebouwing aan de Luxemburglaan 2-10 te Zoetermeer. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2019 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan ecologie. Uit de quickscan is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor vleermuizen. In opdracht van De Maese Projecten BV is derhalve een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het vleermuisonderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk.

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.1 (vogels) en 3.5 (overige soortgroepen) van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijke functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2017¹.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X of een vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.2 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.1.1 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 1 augustus – 10 september 2019 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes van twee uur vanaf middernacht. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijven van vleermuizen. Tussen de twee inventarisaties naar zwermplaatsen is een minimum tussenperiode van tien dagen gehanteerd.

2.1.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de periode 15 augustus - 15 september 2019 zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast is specifiek onderzoek verricht naar paarverblijfplaatsen van de tweekleurig vleermuis. Dit is uitgevoerd middels twee bezoeken in de periode 1 oktober – 1 december. Hierbij is een ronde in de avond en een ronde in de ochtend uitgevoerd.

2.1.3 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 15 mei - 15 juli 2020 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige twee rondes hebben 's avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang.

2.1.4 VLEGROUTES EN FOERAGEERGEBIEDEN

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

2.2 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door B. Albers Bsc. ing. M. Bouma, ing. B. Dijk, K. Den Hartogh MSc, ing. J. Koorevaar en ing. P. Schep.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
01-08-2019	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Winterverblijven (zwermgedrag)	Half tot zwaar bewolkt, windkracht 3, 18 °C
19-08-2019	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Half bewolkt, windkracht 4, 16 °C

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

11-09-2019	05:09 – 07:09	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Geheel bewolkt, windkracht 4, 15 °C
31-10-2019	17:45 – 19:45	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Zwaar bewolkt, windkracht 3, 10 °C
21-11-2019	06:11 – 08:11	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Geheel bewolkt, windkracht 3, 10 °C
11-05-2020	21:23 – 23:23	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijven	Half bewolkt, windkracht 4, 10 °C
11-06-2020	22:01 – 00:01	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijven	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 18 °C
12-06-2020	03:21 – 05:21	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijven	Zwaar bewolkt, windkracht 3, 14 °C

3 RESULTATEN

3.1 VLEERMUIZEN

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.1.1 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen zijn er geen zwermende vleermuizen waargenomen in het projectgebied. Er zijn daarnaast tijdens de overige inventarisaties geen verblijfplaatsen waargenomen van vleermuizen. Op basis van dit onderzoek kan worden uitgesloten dat vleermuizen in de winterperiode gebruik maken van de bebouwing in het projectgebied als verblijfplaats.

3.1.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de paarperiode van vleermuizen zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Tijdens het onderzoek naar paarverblijfplaatsen zijn er in de bebouwing van het projectgebied geen verblijfplaatsen waargenomen. In omliggende bebouwing zijn negen paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis waargenomen en een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaatsen bevinden zich allen in de ten zuidoosten van het projectgebied gelegen flat de Leliënborgh. Het water en de groenzone ten zuidoosten van het projectgebied wordt gebruikt als baltsterritorium door zowel de gewone dwergvleermuis als de ruige dwergvleermuis. Tijdens het onderzoek naar de tweekleurige vleermuis zijn er geen waarnemingen van de tweekleurige vleermuis gedaan. De bebouwing herbergt geen functies voor de tweekleurige vleermuis.

3.1.3 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de zomer- en kraamperiode van vleermuizen zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger waargenomen in de omgeving van het projectgebied. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen in de bebouwing van het projectgebied.

3.1.4 Vliegroutes en foerageergebieden

Er zijn enkele passerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen langs de bebouwing in het projectgebied. Dit betreft incidentele waarnemingen. Er zijn geen vaste vliegroutes van meerdere individuen waargenomen rond de bebouwing van het projectgebied waargenomen. De bebouwing maakt dan ook geen onderdeel uit van een vaste vliegroute van vleermuizen. Ten zuidoosten van het projectgebied bevindt zich water waar enkele individuen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis langdurig foerageren. Er zijn maximaal vijf individuen simultaan waargenomen. Ondanks de beperkte aantallen betreft de watergang een essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in verband met de langdurige aanwezigheid van de vleermuizen en de nabijgelegen paarverblijfplaatsen. Een enkel individu van de laatvlieger is hier in de zomer kortstondig foeragerend waargenomen. Voor deze soort betreft de watergang geen essentieel foerageergebied.

3.2 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat geen elementen welke worden benut door beschermde soorten. De werkzaamheden hebben mogelijk wel effect op passerende en foeragerende vleermuizen en zodoende op verblijfplaatsen die zich buiten het projectgebied bevinden. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in de omgeving van het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies vleermuizen omgeving projectgebied

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Foerageergebied (essentieel) Paarverblijfplaats
Artikel 3.5, HR IV	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Foerageergebied (essentieel) Paarverblijfplaats
Artikel 3.5, HR IV	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Foerageergebied

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. In omliggende bebouwing zijn meerdere paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Het ten zuidoosten gelegen water en aangrenzend groen worden met name in de paarperiode intensief benut door de ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis als foerageergebied en baltslocatie. Deze zone is zodoende van essentieel belang voor de nabijgelegen paarverblijfplaatsen van deze soorten.

4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE WET NATUURBESCHERMING

Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen is het noodzakelijk dat gedurende de bouwfase als ook in de gebruiksfase van de nieuwbouw het water en het groen ten zuidoosten van het projectgebied in de actieve periode van vleermuizen (april-november) niet wordt aangelicht of op andere wijze verstoord of aangetast. Indien dit niet haalbaar is, is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen voor het uitvoeren van de ontwikkeling.

Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuisonderzoek

